

Manifest unitari Comissió Dones i Ciència, 8 de març de 2020

Un any més, en el Dia Internacional de les Dones, volem expressar de manera unitària el nostre compromís, com a sistema universitari i de recerca català, per a seguir treballant per tal que el dret a la igualtat efectiva entre homes i dones sigui una realitat.

Som conscients que encara són molts els discursos i pràctiques, dins i fora de la universitat, que cal vèncer. Darrerament estem veient com tornen a ressorgir amb força, i de manera alarmant, opcions polítiques recolzades per determinats mitjans de comunicació que subestimen, fins i tot neguen, la situació de desigualtat estructural de les dones a la societat. Tot això sense haver pogut encara arraconar socialment els vells pretextos que menystenen la igualtat o que pretenen posar en segon terme les polítiques d'igualtat a les universitats.

Els indicadors del sistema universitari català elaborats per la Comissió Dones i Ciència del Consell Interuniversitari de Catalunya ens mostren clarament que la igualtat efectiva encara està lluny de ser assolida i que els avenços són més lents del que seria desitjable. Les dones són majoria a les aules universitàries i representen el 59% de l'estudiantat que es gradua. Dones i homes arriben en percentatges gairebé idèntics als estudis de doctorat però, a mesura que s'avança en la carrera acadèmica i es tracta d'assolir i consolidar places com a docents i investigadores, el nombre de dones disminueix dràsticament. Les dades parlen per si soles: dues rectores en tot el sistema universitari català, un 21% de dones catedràtiques i un 24% de dones en el lideratge de grups de recerca. L'anomenat sostre de vidre continua sent plenament present en les nostres universitats. En aquest sentit, cal treballar intensament per evitar els biaixos de gènere en els processos d'avaluació que són una de les causes que provoquen aquest desequilibri. Un desequilibri que no permet un desenvolupament sostenible del nostre sistema universitari.

La urgència que viu la universitat en el canvi de model de desenvolupament és també la que afronta avui en dia la nostra societat en tots els aspectes. En l'Agenda 2030 de Nacions Unides, la igualtat de gènere ocupa un dels llocs destacats per assolir transformar el nostre món. Cal entendre, però, que per garantir el ple exercici dels drets de totes les dones, l'Objectiu de Desenvolupament Sostenible número cinc no es pot abordar de manera aïllada, sinó que s'ha de tractar de manera transversal en tota la resta d'objectius.

Les universitats hem de ser exemple d'aquesta evolució cap a una societat sostenible. La garantia d'una docència i una recerca de qualitat que incloguin de manera efectiva la perspectiva de gènere, conjuntament amb la paritat en tots els òrgans de govern i de participació de les universitats i els centres de recerca, en són l'estratègia. Així mateix, perquè no ens podem permetre continuar perdent talent femení, cal fer visibles i reconèixer les contribucions realitzades en tots els àmbits per les dones al llarg del temps fins l'actualitat, per tal de trencar definitivament amb els estereotips i els rols de gènere i per proporcionar nous referents a les nenes, joves i dones.